

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Regimine Ecclesiae Episcopalis In Octo Libros Distributus

Antonelli, Giovanni Carlo

Velitris, 1650

Svmmarivm.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11401

lib. 1. Marant. d. dist. 11. numer. 23: Scacc. de Iudic. lib. 1. cap. 11. nu. 25. diuina enim conuenitur collegium non dicuntur conueniri singuli de Collegio l. sed si hac d. qui manumittitur ff. de in ius voc.

Sed contrarium mihi videtur verius: quia etiam in tali casu collegium dicitur ecclesiasticum, quamuis minor pars sit Clericorum, cum hæc minor pars sit dignior; & ideo coram Iudice ecclesiastico conueniri debet, vt d. Ant. Burg. in cap. cum dilecti n. 14. de empt. & vend. quem refert. Couar. pract. cap. 34. num. 1. quod eo magis procederet, quando par esset numerus clericorum, & laicorum Bart. in d. l. Modales nu. 15. Couar. ubi supra.

13 Obserua 5. quod Vidue, & pupilli diuites in defectum iustitiæ secularis possunt laicos coram ecclesiastico Iudice conuenire, cap. ex tenore ubi DD. de for. comp. quamuis enim huiusmodi causæ primario spectent ad iudicium, seculare iuxta cap. regum 23. q. 5. secundario tamen etiam ad ecclesiam spectant, quando scilicet Index seularis est negligens c. administratores ead. q. 5. vt dicunt DD. quos refert, & sequitur Bellet. tit. de fauor. cleric. real. d. 5. nu. 34. è contra verò causæ pupillorum, & Viduarum pauperum, & aliarum personarum miserabilium principaliter ad ecclesiam spectant cap. 1. dist. 87. & ideo possunt huiusmodi personæ laicos trahere ad Ecclesiasticum tribunal, etiãsi coram seulari iudice iusticiam consequi possint cap. super qui-

busdam de verb. sign. cap. significantiibus de offic. & pot. Iud. deleg. capit. ex parte de for. compet. ubi id notat glos. in ver. exceptionibus vers. item est arg. & ibidem Barb. num. 6. & ita etiam videtur sentire Bellett. loco cit. nu. 32. & seq. 14 His adde, quod pupilli, & Vidua siue pauperes, siue diuites possunt implorare Iudicium ecclesie in possessorio, vel vbi agitur de iniuria, siue de violentiâ eis illata cap. si quis de potentibus 24. q. 3. glos. in d. c. significantiibus ver. pauperem & in d. cap. ex tenore ver. iniustitia, & hanc esse communem dicit Barbof. in d. cap. ex parte num. 6.

S V M M A R I V M:

- 1 In causis prophanis laici regulariter conueniendi sunt in foro seulari, limitatur nu. 2. 3. 4. 5. & 6.
- 7 Impediens Iudices ecclesiasticos ne sua iurisdictione utantur, quam poenam incurrat.
- 8 Quando Iudex Ecclesiasticus in causis civilibus procedere possit ad censuras.
- 9 Potest Curia ecclesiastica habere familiam armatam.
- 10 Concessa iurisdictione omnia intelliguntur concessa, que ad illam conseruandam sunt necessaria.
- 11 An Ordinarius, vel Auditor Camera possit interdicare Prouinciam, Ciuitatem, castrum, vel alium locum.
- 12 Quando in causis criminalibus Iudex ecclesiasticus possit reos

accusare

excommunicare.

- 13 An valeat excommunicatio huiusmodi non seruato ordine concilij Tridentini.

CAP. V

An in causis prophanis laici conueniri possint coram Iudice Ecclesiastico.

Negatiuè respondent Doctores, quia regulariter actor sequitur forum rei. *Laetor C. ubi in rem act. cap. cum sit generale de for. compet.*

Hec tamen regula limitatur 1. ubi adesset consuetudo conueniendi laicos coram Iudice ecclesiastico etiam in causis prophanis: quia tunc est seruanda *cap. licet ex suscepto, ubi Doctores de for. compet. cap. si quis Presbyter 2. q. 5. Bellett. tit. Ide fauor. Cleric. real. l. 5. num. 4. Barbof. in cap. si Clericus laicum num. 5. de for. compet. Rot. decis. 793. num. 1. p. 1. Diuers. Capyc. deo. 161. n. 3. Ricc. decis. 217. num. 5. & seq. par. 2. & ita seruari in Hispania, & in alijs Curijs Ecclesiasticis testatur Ferr. qq. mor. par. 1. q. 102. num. 5. Leo. in l. h. for. Eccles. par. 2. cap. 13. n. 39. & seq.*

- 2 Secundò in defectum iustitiæ in foro seculari, *DD. in cap. licet 1. de for. compet.* potest enim negligentia Iudicis secularis in administranda iustitia suppleri per ecclesiasticum, sed non è contra *cap. clericum 11. q. 1. cap. si diligen-*

ti de for. compet. nec obstat textus in cap. filijs, vel nepotibus 16. q. 7. quia ibi solum statuitur, vt Episcopo negligente, vel reuente, ad Regem causa deferatur, non vt ipse Rex causam iudicet, sed vt moneat reuenter Superiorem, vt notat Diana par. 3. tr. 1. ref. 25. vbi etiam dicit, quod hoc ius sublatum fuit ab Innocentio III. *in cap. qualiter, & quando de Iudic.*

3 Tertiò ratione iuramenti, videlicet quando debitor est obligatus per instrumentum iuratum; tunc enim conueniri potest coram Iudice ecclesiastico pro obseruantia iuramenti *cap. fin. de for. compet. in 6.* quod procedit etiã in iuramentis Iudæorum, & hereticorum *secundùm Ricc. in Praxi. for. Eccles. par. 3. ref. 225. in fin.* ex quo fit, vt si quis petat absolutionem à iuramento coram Iudice Ecclesiastico, potest coram eodẽ Iudice de tota causa litigare; quia qui fuit Iudex causę præparantis, & sic absolutionis à iuramento, erit etiam Iudex causę præparatæ *Marant. de ordin. Iudic. par. 4. dist. 11. num. 14. vbi num. 17.* addit, quod quando coram Iudice seculari vertitur dubium super validitate iuramenti, videlicet vtrum liget, vel non, tunc Iudex secularis non potest de hoc cognoscere, sed debet causam remittere ad Iudicem ecclesiasticum.

Obserua tamen, quod textus *in d. cap. fin. de for. compet. in 6.* habet tantum locum contra ipsum iurantem, non autem contra eius here-